

Project Voorlopers Duurzame Melkveehouderij van start

Frits van der Schans

In 1998 gaat het project Voorlopers Duurzame Melkveehouderij van start. Doel van dit project is het op korte termijn realiseren van de eindnormen van MINAS op twaalf melkveebedrijven. Daarnaast krijgen duurzaamheidsaspecten zoals bedrijfseconomisch rendement, natuur- en landschapontwikkeling, gebruik van water, energie en gewasbeschermingsmiddelen, dierenwelzijn en -gezondheid en vermindering van de uitstoot van broeikasgassen de nodige aandacht. Naast het onderzoek naar de mogelijkheden van duurzame melkveehouderij is ook het overdragen van de opgedane kennis een belangrijk onderdeel van dit project. Het project Voorlopers Duurzame Melkveehouderij (VDM) is opgezet door het Instituut voor Agrobiologisch en Bodemvruchtbaarheid (AB-DLO), het Landbouw Economisch Instituut (LEI-DLO), het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) en het PR.

'Management op Duurzame Melkveebedrijven (MDM)', 'De Marke - Proefbedrijf voor Melkveehouderij en Milieu', 'Praktijkcijfers' en 'Mineralen op Scherp' zijn namen van een aantal projecten die momenteel worden of recent zijn uitgevoerd. Deze projecten hebben een gezamenlijk doel: het terugdringen van de mineralenverliezen uit de melkveehouderij. Helaas zijn er ook grote verschillen in de scherpheid van de doelstellingen en de breedte van de projecten (alleen mineralen of ook andere aspecten).

Aanleiding opzetten VDM

MDM, beëindigd in 1997, en Praktijkcijfers richten zich op Goede Landbouw Praktijk volgens de huidige inzichten. Mineralen op Scherp gaat op één of enkele bedrijfsonderdelen nog een stapje verder. De Marke streeft de MINAS-normen ver voorbij met een stikstof- en fosfaatoverschot van respectievelijk 75 en 0 kg per ha. De projecten MDM, Praktijkcijfers en Mineralen op Scherp leggen zich volledig toe op het terugdringen van de mineralenverliezen. Echter, geen van deze projecten richt zich specifiek op de eindnormen van MINAS voor 2008. Daarnaast zouden ook de mogelijkheden van andere duurzaamheidsaspecten verkend moeten worden. Op De Marke zijn voor bijvoorbeeld mineralenverliezen, gebruik van energie, water en gewasbeschermingsmiddelen, natuur- en landschapontwikkeling en vermindering van de uitstoot van broeikasgassen, doelstellingen geformuleerd. De instituten AB-DLO, CLM, LEI-DLO en PR zijn van mening dat met deze projecten niet alle vragen met betrekking tot duurzame melkveehouderij beantwoord worden. Bijvoorbeeld een vertaling naar praktijkbedrijven die in verschillende situaties verkeren, zoals grondsoorten

en quotum intensiteiten, ontbreekt. Volgens de genoemde instellingen is er behoefte aan een breed opgezet project met praktijkbedrijven dat zich richt op de normen en waarden van 2008: 'Voorlopers Duurzame Melkveehouderij (VDM)'.

Doelstellingen en werkwijze VDM

Voor het project VDM zijn drie doelstellingen erg duidelijk en belangrijk:

- Op korte termijn, binnen drie jaar realiseren van de eindnormen van MINAS.
- Aandacht voor de duurzaamheidsaspecten.
- Het overdragen van de informatie verkregen in dit project naar alle melkveehouders in Nederland.

Het ministerie van LNV heeft een budget beschikbaar gesteld, wat helaas ontoereikend is voor de financiering van alle aspecten van dit project. Daarom heeft de projectgroep prioriteiten gesteld, waarbij de nadruk voorlopig ligt bij het onderzoek naar de mogelijkheden om de mineralendoelstellingen te realiseren en bij de knelpunten die de MINAS-normen voor 2008 opleveren. Voor de andere aspecten van het project VDM is nog aanvullende financiering nodig. Hiervoor zullen de komende tijd diverse organisaties worden benaderd.

Acties in 1998

Voor 1998 zijn een aantal concrete acties gepland. Allereerst zal een inventarisatie van de huidige Nederlandse melkveehouderij plaatsvinden. Dit onderzoek moet uitwijzen welke bedrijfstypen (bijvoorbeeld omvang, grondsoort en -kwaliteit, quotumintensiteit) in Nederland voorkomen. Op basis hiervan volgt een workshop waarin met onder andere overheid en bedrijfsleven een brede discussie gevoerd wordt

over het toekomstperspectief van de verschillende bedrijfstypen. Daarna worden bedrijven geselecteerd voor het project VDM. Van deze bedrijven zal informatie verzameld worden om de huidige situatie goed vast te kunnen leggen.

Tenslotte wordt voor al deze bedrijven in 1998 samen met de veehouders een bedrijfsplan opgesteld. Vanaf 1 januari 1999 kunnen deze veehouders dan hun bedrijf gaan ontwikkelen richting de MINAS-normen van 2008.

VDM-bedrijven lopen voorop bij duurzame veehouderij.

